

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้อาศัยแนวความคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 นั้นมาเป็นแบบแนวทาง และกรอบความคิดในการศึกษาวิจัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการในสังกัดโรงเรียนนายเรือ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ และโรงเรียนชุมพลทหารเรือ ยศ.ทร. ประกอบด้วย โรงเรียนนายเรือ จำนวน 700 คน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จำนวน 58 คน โรงเรียนชุมพลทหารเรือ จำนวน 758 คน รวมทั้งสิ้น 1516 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการในโรงเรียนนายเรือ จำนวน 132 คน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กรมแพทยทหารเรือ จำนวน 30 คน และโรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ จำนวน 144 คน รวมทั้งสิ้น 306 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนในสังกัดกองทัพเรือ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนนายเรือ	700	132
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	58	30
โรงเรียนชุมพลทหารเรือ	758	144
รวม	1516	306

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูล (ดังรายละเอียดในภาคผนวก) ที่มีแบบสอบถามจำนวน 61 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของข้าราชการผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชั้นยศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะของงาน และประเภทของโรงเรียน รวม 6 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงในแต่ละข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ จำนวน 28 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพเรือ จำนวน 27 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบของเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามที่มีลักษณะเนื้อหาเกี่ยวกับวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำแบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อแก้ไขตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

- 2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดของ เซนเก้ (Senge, 1990, pp. 139-269) และได้พัฒนาและปรับปรุงมาจาก บุนผา พวงมาลี (2542) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

- 2.1.1 ด้านความรอบรู้แห่งตน ได้แก่ ข้อ 1-5

- 2.1.2 ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ได้แก่ ข้อ 6-12

- 2.1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ได้แก่ ข้อ 13-18

2.1.4 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ได้แก่ ข้อ 19-22

2.1.5 ด้านความคิดเชิงระบบ ได้แก่ ข้อ 23-28

2.2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงมาจากแนวความคิดการประเมินค่านายทหารสัญญาบัตร ทร. (คู่มือประกอบการประเมิน ค่านายทหารสัญญาบัตร ทร., 2549, หน้า 1-3) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.2.1 ความรู้ความสามารถ

2.2.1.1 ความสามารถในการบริหาร ได้แก่ ข้อ 1-5

2.2.1.2 สถิติปัญญา ได้แก่ ข้อ 6-10

2.2.1.3 ความสามารถในการสื่อสาร/สั่งการ ได้แก่ ข้อ 11-15

2.2.2 การปฏิบัติงาน

2.2.2.1 คุณภาพของงาน ได้แก่ ข้อ 16-18

2.2.2.1 งานสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ได้แก่ ข้อ 19-21

2.2.2.4 ความรอบรู้ในหน้าที่ ได้แก่ ข้อ 22-25

2.2.2.5 การตัดสินใจ ได้แก่ ข้อ 26-27

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

3.1 รศ.ดร.คุณวุฒิ กนกนาค อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 รศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 น.อ.วิเลศ สมบัติ ผู้บังคับการโรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

3.5 น.อ.หญิง ชมภู พัฒนพงษ์ ประจำกรมยุทธศึกษาทหารเรือ

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation)

ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อของแบบสอบถามตอนที่ 2 (วินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้) ระหว่าง .20 ถึง .75

ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อของแบบสอบถามตอนที่ 3 (ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน) ระหว่าง .31 ถึง .82

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204)

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนที่ 2 (วินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้) เท่ากับ .91

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนที่ 3 (ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน) เท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กรมแพทยทหารเรือ และผู้บังคับการโรงเรียนชุมพลทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามที่ตอบแล้ว ผู้วิจัยได้เดินทางไปรับเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 306 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.19 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 เดือน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำแบบสอบถามซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามวิธีการวิจัยทางสถิติและดำเนินการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical for the Social Science for Windows' Version 11) และนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่ออธิบายความต่อไป

2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับวินัยในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ต์ดังนี้ (Best & Kahn, 1998, pp. 314-319)

ระดับที่ 5 หมายถึง วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ด้วยการหาข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

3.1 หาคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของวินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในโรงเรียนสังกัดกองทัพบกเป็นรายด้านและรายข้อนำคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านและแต่ละข้อมาจัดระดับ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ซึ่งอาศัยเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 24) ดังนี้

วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ตอนที่ 2 และ 3) มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

คะแนน 4.51-5.00 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51-4.50 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการอยู่ในระดับมาก

คะแนน 2.51-3.50 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51-2.50 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1.00-1.50 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับน้อยที่สุด

3.2 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หาโดยสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)

3.3 วินัยในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้สามารถทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University